משניות מבוארות

מסֶכֶת נדה פרק ה

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר אֵין נִקְרָא שִׁפּוּי אֶלָּא אִם כֵּן שִׁפְּתָה **לַיְלָה וָיוֹם, כְּלִילֵי שַׁבָּת וְיוֹם**, וְאִם לֹא אָמְדָה לַיְלָה וָיוֹם וְלַיְלָה, כְּגוֹן שֶׁשִּׁפְּתָה בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּעֶרֶב הַיּוֹם וְיָלְדָה בְּרִבְיעִי בַּיּוֹם, אֵין זֶה שִׁפּוּי אֶלָּא כְּלִיל שַׁבָּת וְיוֹמוֹ, דְּיוֹם אַחַר הַלַּיְלָה, וּמִה שֶׁאָמַרְנוּ בְּשִׁפּוּי **שֶׁשִּׁפְּתָה מִן הַצִּעוּר וְלֹא מִן הַדָּם**, דְּאֲפִילּוּ רָאֲתָה דָּם כָּל הַמְּעַת לֵעֵת קְרִיעָה שִׁפּוּי וּמִטְּמָאָה זִיבָה. **ה) כַּמָּה הוּא קְשִׁיבָה**, דְּלֹא אָתֵי לִידֵי זִיבָה, **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֲפִלּוּ אַרְבָּעִים וְחֲמִשִּׁים יוֹם** בְּגִמְרָא מְסַקִּינָן אַרְבָּעִים לְבְרִיאָה וְחֲמִשִּׁים לְחוּלָה, אם לא עָמְדָה מִן יוֹם אֶחָד בְּאֶמְצַע סְמוּךְ לְלֵדָה, לֹא אָתֵי לִידֵי זִיבָה. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, דַּיָּהּ חֲדָשִׁה** הֵיכָן דְּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי טָהוֹר דַּם קְשִׁי, אם קְשִׁבָתָה יוֹתֵר מֵחֹדֶשׁ שְׁלִשָׁה יָמִים, וְהַנְּיָא שְׁלֹשָׁה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל חֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בְּתוֹךְ יְמֵי זִיבָה, הֲרֵי הִיא יוֹלֶדֶת בְּזוֹב. **רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים אֵין קְשִׁוּי יוֹתֵר מִשְּׁתֵּי שַׁבָּתוֹת**, דְּאִם קְשִׁבָתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, וְהִיְנְהָ מִקְשִׁבָה וְהוֹלֶכֶת כָּל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת אַחֲרֵי כֵן, הֲרֵי זוֹ יוֹלֶדֶת בְּזוֹב מַחֲמַת שְׁלֹשָׁה יָמִים שֶׁהָיוּ קֹדֶם שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. **1) הַמִּקְשָׁה לֵלֶדֶת בְּתוֹךְ שְׁמוֹנִים שֶׁל נְקֵבָה**, כְּגוֹן שֶׁשִּׁמְשָׁה אַחַר אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם וְנִתְעַבְּרָה וְהִפִּילָה בְּתוֹךְ שְׁמוֹנִים, כָּל **דָּמִים שֶׁהִיא רוֹאָה, טְהוֹרִים**, דְּכָל תּוֹךְ מְלֹאת שְׁמוֹנִים שֶׁל נְקֵבָה, כָּל דָּמֶיהָ טְהוֹרִים, **עַד שֶׁיֵּצֵא הַוָּלֶד. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא** מִשּׁוּם נִדָּה, דְּסוֹבֵר דְּלֹא דַּם טֹהַר הִיא אֶלָּא דַּם הַבָּא מַחֲמַת יַלְד שֶׁבְּמֵעָיָיו, וּמִזִּיבָה הוּא תּוֹלֶה וְלֹא מִדִּין נִדָּה. **אָמְרוּ לוֹ** חֲכָמִים **לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וּמַה בִּמְקוֹם שֶׁהַחֲמִיר בְּדַם הַשִּׁפּוּי** יוֹלְדוֹת אם קְשִׁבָתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים וּפָסְקָה, טְמֵאָה, **הַקֵּל בְּדַם הַקְּשִׁי, אֵינוֹ דִּין שֶׁנִּקַּל בְּדַם הַקְּשִׁי**, שֶׁקַּל וְחוֹמֶר, כֵּיוָן שֶׁקְּשִׁבָתָה בְּתוֹךְ זְמַן שֶׁל דַּם טֹהַר בְּוַדַּאי תְּהֵא טְהוֹרָה. **אָמַר לָהֶן** רַבִּי אֱלִיעֶזֶר **דַּיּוֹ לָבָא מִן הַדִּין לִהְיוֹת הַדִּין נִדּוּן, מִמַּה הַקֵּל עָלֶיהָ מִטְּמֵאת זִיבָה, אֲבָל** גַּם הַמְקֻשֶּׁה לְיָלֵד **טְמֵאָה טְמֵאת נִדָּה**, וְלֹכַךְ גַּם בְּתוֹךְ יְמֵי טֹהַר הַדִּין כָּךְ. וְרַבָּנָן סְבִירָא לְהוּ דְּכְתִיב (ויקרא יב, ה): "תֵּשֵׁב", יְשִׁיבָה אַחַת לְכָלָן, אוֹ כָּלָן לְטְהוֹרִים אוֹ כָּלָן לְטְמֵאִים. כְּבָר הִקְדַּמְנוּ לְעֵיל שֶׁאִם הָרְאָה דַּם זִיב אֵינוֹ טְמֵאָה שִׁבְעָה יָמִים מִשּׁוּם נִדָּה, וְאַחַר כָּךְ אֵחַר עָשָׂר יוֹם שֶׁהֵן רוּאוּן לִזִּיבָה אם תִּרְאֶה בָּהֶן. **ז) כָּל אַחַד עָשָׂר יוֹם** הִיא **בְּחִזְקַת טָהֳרָה**, וְאֵינָהּ צְרִיכָה לְבַדֵּק שֶׁחֲרֵית וְעַרְבִית, דְּקִבְּלוּ הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי אֵין בֵּין נִדָּה לְנִדָּה פְּחוּת מֵאַחַד עָשָׂר יוֹם, אֲבָל בְּיָמִים הָרְאוּיִים לְנִדָּה צְרִיכָה בְּדִיקָה. וְאִם **יָשְׁבָה לָהּ וְלֹא בָדְקָה** בֵּין **שְׁגֵגָה** אוֹ **נְאֹנֶסֶת** וַאֲפִלּוּ **הִזִּידָה וְלֹא בָדְקָה, טְהוֹרָה.** אֲבָל הִגִּיעַ **שְׁעַת וִסְתָהּ וְלֹא בָדְקָה, הֲרֵי זוֹ טְמֵאָה**, אַף עַל פִּי שֶׁבָּדְקָה אַחַר הַזְּמַן וּמְצָאָהּ טְהוֹרָה, הוֹאִיל וְלֹא בָדְקָה בַּזְּמַן, חֲזָקָה אוֹרֵח בִּזְמַנּוֹ בָּא. **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אִם הָיְתָה בְּמַחֲבֵא** מֻחְמֶדֶת לְסִטִים אוֹ חַיָּל שֶׁבָּא לְעִיר, **וְהִגִּיעַ שְׁעַת וִסְתָהּ וְלֹא בָדְקָה**, וְאַחַר כָּךְ בָּדְקָה וּמְצָאָהּ טְהוֹרָה, **הֲרֵי זוֹ טְהוֹרָה. מִפְּנֵי שֶׁחֲרָדָה מְסַלֶּקֶת אֶת הַדָּמִים. אֲבָל יְמֵי הַזָּב וְהַזָּבָה** הֵיכָן הֵיכָן שֶׁבְּעָה נְקִיִּים שֶׁצְּרִיכִין לִסְפּוֹר מִשּׁוּם **הַזָּב וְשׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנֶגֶד יוֹם**, הֵיכָן שֶׁרָאֲתָה יוֹם אֶחָד בְּתוֹךְ יָמִים הָרִאשׁוֹנִים לְזִיבָה, **הֲרֵי אֵלּוּ בְּחִזְקַת טֻמְאָה.** כֵּיוָן שֶׁנִּפְתְּחָה מְעִינָהּ וְרָאֲתָה הַיּוֹם אִיה אֶל גַּב דְּהַנֵּי תּוֹךְ אֶחָד עָשָׂר יוֹם, הַחֶזְקָה בְּחִזְקַת טֻמְאָה.

פֶּרֶק ה א) יוֹצֵא דֹּפֶן, אִשָּׁה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמֶּנָּה הַעֻבָּר עַל יְדֵי סַם דֶּרֶךְ צִדָּה שֶׁל הָאִשָּׁה, **אֵין יוֹשְׁבִין עָלָיו יְמֵי טֻמְאָה שִׁבְעָה** לְזָכָר וְאַרְבָּעָה עָשָׂר לִנְקֵבָה **וּימֵי טָהֳרָה**, אֵין לָהּ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשָׁה יְמֵי טָהֳרָה לְזָכָר וְשִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה לִנְקֵבָה, **וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו קָרְבַּן חַטָּאת.** רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם הָיָה זֶה כַּיָּלוּד. כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִטַּמְּאוֹת בְּבֵית הַחִיצּוֹן, **שֶׁנֶּאֱמַר** (ויקרא טו), **דָּם יִהְיֶה** דֹּבֵהּ **בִּבְשָׂרָהּ.** אֲבָל הַזָּב וּבְעַל קֶרִי, אֵינָן מִטַּמְּאִים, עַד שֶׁתֵּצֵא טֻמְאָתָן לְחוּץ: **ב** הָיָה אוֹכֵל בְּתְרוּמָה וְהִרְגִּישׁ שֶׁנִּזְדַּעְזְעוּ אֵבָרָיו, אוֹחֵז בְּאֻמָּה וּבוֹלֵע אֶת הַתְּרוּמָה. וּמִטַּמְּאִים בְּכָל שֶׁהוּא, אֲפִילּוּ כְּעֵין הַחֲרָדָל וּבִבְחוּט מִכָּן: **ג** תִּינוֹקֶת בַּת יוֹם אֶחָד, מִטַּמְּאָה בְּנִדָּה. בַּת עֲשָׂרָה יָמִים, מִטַּמְּאָה בְּזִיבָה. תִּינוֹק בֶּן יוֹם אֶחָד, מִטַּמֵּא בְּזִיבָה, וּמִטַּמֵּא בְּנִגְעִים, וּמִטַּמֵּא בְּטֻמְאַת מֵת, וְזוֹקֵק לְיִבּוּם. **וְהַנְּקֵבָה וְשׁוֹמֶרֶת יוֹם כְּנֶגֶד יוֹם, הֲרֵי אֵלּוּ בְּחִזְקַת טֻמְאָה:**

פרק ה א יוֹצֵא דֹּפֶן, אֵין יוֹשְׁבִין עָלָיו יְמֵי טֻמְאָה וּימֵי טָהֳרָה, וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו קָרְבָּן. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, הֲרֵי זֶה כַּיָּלוּד. כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִטַּמְּאוֹת בְּבֵית הַחִיצּוֹן, **שֶׁנֶּאֱמַר** (ויקרא טו), **דָּם יִהְיֶה** דֹּבֵהּ **בִּבְשָׂרָהּ.** אֲבָל הַזָּב וּבַעַל קֶרִי, אֵינָן מִטַּמְּאִים, עַד שֶׁתֵּצֵא טֻמְאָתָן לְחוּץ: **ב** הָיָה אוֹכֵל בְּתְרוּמָה וְהִרְגִּישׁ שֶׁנִּזְדַּעְזְעוּ אֵבָרָיו, אוֹחֵז בְּאֻמָּה וּבוֹלֵע אֶת הַתְּרוּמָה. וּמִטַּמְּאִים בְּכָל שֶׁהוּא, אֲפִילּוּ כְּעֵין הַחֲרָדָל וּבִבְחוּט מִכָּן. וְהֵיכָן לְאָדָם הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ. אֲבָל הַזָּב וּבַעַל קֶרִי אֵינוֹ טָמֵא עַד שֶׁיֵּצֵא בְּכֵעֵין הַחֲרָדָל. **ג) תִּינוֹקֶת בַּת יוֹם אֶחָד, מִטַּמְּאָה בְּנִדָּה** אם רָאֲתָה דָּם. **בַּת עֲשָׂרָה יָמִים מִטַּמְּאָה בְּזִיבָה**, אם רָאֲתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים רְצוּפִים אַחַר שִׁבְעָה יָמִים נִדּוֹת, וְלֹכַךְ צָרִיךְ עֲשָׂרָה יָמִים. שֶׁעֵין זָבָה גְּדוֹלָה אִם רָאֲתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים אַחַר שִׁבְעָה יָמֵי נִדּוֹת הֵן זָבָה. **תִּינוֹק בֶּן יוֹם אֶחָד, מִטַּמֵּא בְּזִיבָה.** (דְּכְתִיב (שם ב) "אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב" לְרַבּוֹת תִּינוֹק בֶּן יוֹמוֹ, **וּמִטַּמֵּא בְּנְגָעִים,** דְּכְתִיב (שם יג, ב) "אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ", וְתִינוֹק בֶּן יוֹמוֹ אָדָם הוּא, **וּמִטַּמֵּא בְּטֻמְאַת מֵת,** דְּכְתִיב (במדבר יט, יח) "וְעָל הַנֶּפֶשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ שָׁם", נֶפֶשׁ כָּל שֶׁהוּא. **וְזוֹקֵק לְיִבּוּם,** אם מֵלַד יוֹם אֶחָד קֹדֶם מִיתַת אָחִיו, אֲבָל מֵלַד אַחַר מִיתַת אָחִיו, אֵינוֹ זוֹקֵק, דְּכְתִיב (דברים כה, ה) "כִּי יֵשְׁבוּ יַחְדָּו", שֶׁהִיְנְהָ לָהֶם יְשִׁיבָה אַחַת בְּעוֹלָם, שֶׁמִּעְנְיָן מִנָּה דְּשִׁיבָה אַחַת לְדָדוּ וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ, דַּהֵינוּ אם הִיא מְעֻבֶּרֶת וְיָלְדָה פְּטוּרָה מִן הַיִּבּוּם, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁהִיא מְעֻבֶּרֶת אֵינָהּ יְכוֹלָה לְהִנָּשֵׂא. **וּמַאֲכִיל בְּתְרוּמָה,** אם הִיא בַּת יִשְׂרָאֵל וּבַעֲלָהּ הָיָה כֹּהֵן וְיָלְדָה בֵּן אַחַר שֶׁמֵּת בַּעֲלָהּ, אוֹכֶלֶת בְּשַׁבִּילוֹ, דְּכְתִיב (ויקרא כב, יא) "יְלִיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְּלַחְמוֹ", דְּדֵרִשִׁינָן הֵם יֹאכְלוּ וְלֹא אִמֵּנּוּ. **וּפוֹסֵל אֶת אִמּוֹ מִן הַתְּרוּמָה,** כֹּהֵן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים, אַחַת גְּרוּשָׁה שֶׁעָבַר וּשְׁאָרָה בְּשֶׁהִיא גְּרוּשָׁה, וְאַחַת שֶׁאֵינָהּ גְּרוּשָׁה, וְלֹא לוֹ בָּנִים מִשְּׁאֵינָהּ גְּרוּשָׁה, וָמֵת, עֲבָדִים שֶׁנִּפְּלוּ לָהֶן בִּירוּשָׁה שֶׁהֵן הָיוּ אוֹכְלִין בִּתְרוּמָה, (דְּכְתִיב שם) "וְאִישׁ כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ" וגו', וְכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן יוֹם אֶחָד מִן הַגְּרוּשָׁה, פּוֹסֵל אֶת הָעֲבָדִים מֵלֶּאֱכֹל בִּתְרוּמָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חֵלֶל וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּעֲבָדִים, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נוֹלַד אֵינוֹ פּוֹסֵל, דְּאֵין זְכִיָּה לְעֻבָּר. **וּנוחל** יֵרֵשׁת אִמּוֹ בְּיוֹם שֶׁנּוֹלַד, **וּמַנְחִיל** לְאַחֵיהֶן מְאֹבִיו וּכְשֶׁמֵּת בְּאִין אַחִיו מְאֹבִיו וְיוֹרְשָׁיו נִכְסֵי אִמּוֹ. **וְהַהוֹרְגוֹ חַיָּב,** דְּכְתִיב (שם כד, ח) "וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָּל נֶפֶשׁ אָדָם", מִכָּל מָקוֹם, אֲבָל עֻבָּר לֹא, **וְהָרֵי הוּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְכָל קְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּעֵלְיוֹן.** וּפוֹסֵל, וְאֵינוֹ מַאֲכִיל בִּתְרוּמָה, וּפוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה מֵעֵל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְנִסְקָלֶת עַל יָדוֹ. וְאִם בָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, מוּמָתִים עַל יָדוֹ, וְהוּא **פְּטוּר: ו בַּת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדֶּקֶת. בַּת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, בְּדֶרֶךְ קַיְמִין.** וּבוֹדְקִין כָּל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. **בֵּן שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדָּקִים.** וּבוֹדְקִין כָּל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדָּקִים. **בֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדָּקִים. בַּת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד שֶׁהִבְרִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, נִדְרֶיהָ קַיְמִין.** וּבוֹדְקִין כָּל הַזֶּה, נִקְבָה כְּחוּטָה מִאַחַר שֶׁעָשָׂר וְזָכָר מִשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה, **אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ יוֹדְעִין אֵינוֹ לְשֵׁם מִי נִדָּרוּ, לְשֵׁם מִי הַקְּדָשִׁים אֵינוֹ מִי הַקְּדָשִׁים, נִדְרָן וְהַקְּדָשָׁן הַקְּדוּשׁ,** וְלֹא מַחְזִיקִין אוֹתָם כְּשׁוּטִים, דְּאֵין שׁוֹטֶה אֶלָּא הַמְקַרֵעַ כְּסוּתוֹ אוֹ הַלֵּךְ בְּרֹאשׁוֹ. **ז) מֵשֵׁל מְשֹׁלוֹ חֲכָמִים אֲבָל אֵינוֹ חֲכָמִים,** כְּמוֹ (שיר השירים ט, ג) "הַתְּאֵנָה חָנְטָה פִּגֶּיהָ", **בַּחֵל,** פִּרֵי הַקָּרוֹב לְהִתְבַּשֵּׁל, שֶׁיֵּשׁ לָהּ סִימָן דַּדִּין, בְּיָדוּעַ שֶׁהַבְּרִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת **וְצָמַל,** מַלְשׁוֹן טוֹרְקִיוֹן יָצְתָה מְלֻאָה. **פִּגָּה,** עוֹדָהּ תִּינוֹקֶת. **בֹּחֵל, אלו יְמֵי נְעוּרָיוּ,** כְּמוֹ (שיר השירים ח, ה) "בַּנְעוּרַיִךְ בֵּית אִמֶּךָ", כְּל שֶׁבֵּן נְעוּרָיוּ לְאָבִיהָ, וְהֵיכָן בְּאִינָהּ אֲרוּסָה, דְּבָאֲרוּסָה אָבִיהָ וּבַעֲלָהּ מִסְּרִין נְדָרֶיהָ בְּנְעוּרֶיהָ. **צָמַל,** כֵּן מְגַבֶּרֶת, **שוב אֵין לְאָבִיהָ רְשׁוּת בָּהּ:** **ח** אֵיזֶהוּ סִימָנָהּ, **רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר, מִשֶּׁיַּעֲלֶה הַקֶּמֶט תַּחַת הַדַּד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִשֶּׁיַּסוּ הַדַּדִּים. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר, מִשֶּׁיַּחְזִיר הַפִּטּוֹמֶת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נוֹתֵן יָדוֹ עַל הָעֹקֶץ וְהוּא שׁוֹקֵעַ וְשׁוֹהֶה לַחֵזֹר:**

בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וְהֵיוֹצֵא יְחִידִי בַּלַּיְלָה. שֶׁיֵּשׁ בְּתְאֵנָה **פִּגָּה,** הֵיכָן תְּאֵנָה שֶׁלֹּא נִתְבַּשְּׁלָה עֲדַיִן, כְּמוֹ (שיר השירים ב, יג) "הַתְּאֵנָה חָנְטָה פִּגֶּיהָ", **בֹּחֵל,** פְּרִי הַקָּרוֹב לְהִתְבַּשֵּׁל, שֶׁיֵּשׁ לָהּ סִימָן דַּדִּין, בְּיָדוּעַ שֶׁהַבְּרִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת **וְצָמַל,** מַלְשׁוֹן טוֹרְקִיוֹן יָצְתָה מְלֻאָה. **פִּגָּה,** עוֹדָהּ תִּינוֹקֶת. **בֹּחֵל, אלו יְמֵי נְעוּרָיוּ,** כְּמוֹ (שיר השירים ח, ה) "בַּנְעוּרַיִךְ בֵּית אִמֶּךָ", כְּל שֶׁבֵּן נְעוּרָיוּ לְאָבִיהָ, וְהֵיכָן בְּאִינָהּ אֲרוּסָה, דְּבָאֲרוּסָה אָבִיהָ וּבַעֲלָהּ מִסְּרִין נְדָרֶיהָ בְּנְעוּרֶיהָ. **צָמַל,** כֵּן מְגַבֶּרֶת, **שוב אֵין לְאָבִיהָ רְשׁוּת בָּהּ.** **ח) אֵיזֶהוּ סִימָנָהּ, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נוֹתֵן יָדוֹ עַל הָעֹקֶץ וְהוּא שׁוֹקֵעַ וְשׁוֹהֶה לַחֵזֹר,** דְּקִדּוּשִׁין גְּמוּרִין, וְגֵט שֶׁלּוֹ לֹא הֲוֵי גֵּט עַד שֶׁיַּגִּיעַ לְיָדָהּ, **וּמִטַּמֵּא בִּנְדָּה לְטַמֵּא מִשְׁכַּב תַּחְתּוֹן בְּעֵלְיוֹן,** דְּבִיאָתוֹ בִּיאָה לְגֵט לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְכָל הַנֵּר בָּא עַל הַכֹּהֶנֶת, פְּקֻלָּה מִתְּרוּמָה אָבִיהָ, **וְאֵינוֹ מַאֲכִיל בִּתְרוּמָה,** כֹּהֵן בַּת תִּשַׁע שָׁנִים שֶׁנָּשְׂאָה בַּת יִשְׂרָאֵל, אֵינָהּ רְשָׁאִית לֶאֱכֹל בִּתְרוּמָה, וְאַפִּלּוּ לְגִבְמוּתוֹ אֵינוֹ מַאֲכִיל בִּתְרוּמָה. אֲבָל יִשְׂרָאֵל בַּת תֵּשַׁע שָׁנִים שֶׁנָּשְׂאָה בַּת כֹּהֵן, אֵינוֹ פּוֹסֵלָהּ מֵלֶּאֱכֹל בִּתְרוּמָה, **וּפוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה מֵעֵל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְנִסְקֶלֶת עַל יָדוֹ.** כֵּיוָן שֶׁנִּפְתְּחָה מְעִינָהּ וְרָאֲתָה הַיּוֹם אִיה אֶל גַּב דְּהַנֵּי תּוֹךְ אֶחָד עָשָׂר יוֹם, הַחֶזְקָה בְּחִזְקַת טֻמְאָה.

פֶּרֶק ה א) יוֹצֵא דֹּפֶן, אִשָּׁה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמֶּנָּה הַעֻבָּר עַל יְדֵי סַם דֶּרֶךְ צִדָּה שֶׁל הָאִשָּׁה, **אֵין יוֹשְׁבִין עָלָיו יְמֵי טֻמְאָה שִׁבְעָה** לְזָכָר וְאַרְבָּעָה עָשָׂר לִנְקֵבָה **וּימֵי טָהֳרָה**, אֵין לָהּ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשָׁה יְמֵי טָהֳרָה לְזָכָר וְשִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה לִנְקֵבָה, **וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו קָרְבַּן חַטָּאת.** דִּכְתִיב (ויקרא יב, ב) "אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה", עַד שֶׁתֵּלֵד דֶּרֶךְ מָקוֹם שֶׁמִּזְרַעַת, וְזוּ כֵּיוָן שֶׁנִּלְדָּה דֶּרֶךְ דֹּפֶן אֵינָהּ בְּכָל דִּינֵי הַפְּרָשָׁה. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הֲרֵי זֶה כַּיָּלוּד,** שֶׁנֶּאֱמַר "וְאִם נְקֵבָה תֵּלֵד" לְרַבּוֹת יוֹצֵא דֹּפֶן, דְּהָיְנָה דֵּי דְּאָמְרוּ וְאִם נְקֵבָה הִיא, מִרַּבּוּי "תֵּלֵד" מִרַּבֶּה כָּל מִינֵי לֵדוּת. **כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִטַּמְּאוֹת** מִשְׁיָּצָא הַדָּם **בְּבֵית הַחִיצּוֹן,** בַּמָּקוֹם שֶׁאֵבֶר מְגִיעַ בְּשִׁעַת תַּשְׁמִישׁ, הֲרֵי הִיא טְמֵאָה. **שֶׁנֶּאֱמַר** (שם טו, יט) **"דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בְּבְשָׂרָהּ",** אֲפִלּוּ נִמְצָא הַדָּם בַּבְּשָׂרָהּ וְלֹא יָצָא לְחוּץ, כְּבָר הוּא טְמֵאָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁפְּסוּק זֶה מְיַיְרֵי בְּנִדָּה, מִדְּאַקְפֵיהּ קְרָא בְּלִשּׁוֹן זִיבָה, מְרַבִּינָן גַּם זָבָה, **וְאֲבָל הַזָּב וּבַעַל קֶרִי, אֵינוֹ מִטַּמְּאִין עַד שֶׁתֵּצֵא** טֻמְאָתָן לְחוּץ, דִּכְתִיב (שם א) "אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ" עַד שֶׁתֵּצֵא זוֹבוֹ מִבְּשָׂרוֹ, וּבְבַעַל קֶרִי כְּתִיב (שם כב, ד) "אֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זָרַע". **ב) הָיָה** כֹּהֵן **אוֹכֵל בְּתְרוּמָה וְהִרְגִּישׁ שֶׁנִּזְדַּעְזְעוּ אֵבָרָיו,** הָיְנוּ שֶׁעֲקִיבָה שִׁכְבַת זָרַע מִגּוּפוֹ, **אוֹחֵז בְּאֻמָּה שֶׁלֹּא יֵצֵא הַזָּרַע, וּכְדֵלְעֵיל, וּבוֹלֵע אֶת הַתְּרוּמָה. וּמִטַּמְּאִין הַזּוֹב וְשִׁכְבַת זָרַע מִטַּמְּאִין בְּכָל שֶׁהוּא, אֲפִלּוּ כְּעֵין הַחֲרָדָל, וּבִבְחוּט מִכָּן.** וְהֵיכָן לְאָדָם הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ. אֲבָל הַזָּב וּבַעַל קֶרִי אֵינוֹ טָמֵא עַד שֶׁיֵּצֵא בְּכֵעֵין הַחֲרָדָל. **ג) תִּינוֹקֶת בַּת יוֹם אֶחָד, מִטַּמְּאָה בְּנִדָּה** אם רָאֲתָה דָּם. **בַּת עֲשָׂרָה יָמִים מִטַּמְּאָה בְּזִיבָה,** אם רָאֲתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים רְצוּפִים אַחַר שִׁבְעָה יָמֵי נִדּוֹת, וְלֹכַךְ צָרִיךְ עֲשָׂרָה יָמִים. שֶׁעֵין זָבָה גְּדוֹלָה אִם רָאֲתָה שְׁלֹשָׁה יָמִים אַחַר שִׁבְעָה יָמֵי נִדּוֹת הֵן זָבָה. **תִּינוֹק בֶּן יוֹם אֶחָד, מִטַּמֵּא בְּזִיבָה.** (דְּכְתִיב (שם ב) "אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב" לְרַבּוֹת תִּינוֹק בֶּן יוֹמוֹ, **וּמִטַּמֵּא בְּנְגָעִים,** דְּכְתִיב (שם יג, ב) "אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ", וְתִינוֹק בֶּן יוֹמוֹ אָדָם הוּא, **וּמִטַּמֵּא בְּטֻמְאַת מֵת,** דְּכְתִיב (במדבר יט, יח) "וְעָל הַנֶּפֶשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ שָׁם", נֶפֶשׁ כָּל שֶׁהוּא. **וְזוֹקֵק לְיִבּוּם,** אם מֵלַד יוֹם אֶחָד קֹדֶם מִיתַת אָחִיו, אֲבָל מֵלַד אַחַר מִיתַת אָחִיו, אֵינוֹ זוֹקֵק, דְּכְתִיב (דברים כה, ה) "כִּי יֵשְׁבוּ יַחְדָּו", שֶׁהִיְנְהָ לָהֶם יְשִׁיבָה אַחַת בְּעוֹלָם, שֶׁמִּעְנְיָן מִנָּה דְּשִׁיבָה אַחַת לְדָדוּ וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ, דַּהֵינוּ אם הִיא מְעֻבֶּרֶת וְיָלְדָה פְּטוּרָה מִן הַיִּבּוּם, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁהִיא מְעֻבֶּרֶת אֵינָהּ יְכוֹלָה לְהִנָּשֵׂא. **וּמַאֲכִיל בְּתְרוּמָה,** אם הִיא בַּת יִשְׂרָאֵל וּבַעֲלָהּ הָיָה כֹּהֵן וְיָלְדָה בֵּן אַחַר שֶׁמֵּת בַּעֲלָהּ, אוֹכֶלֶת בְּשַׁבִּילוֹ, דְּכְתִיב (ויקרא כב, יא) "יְלִיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְּלַחְמוֹ", דְּדֵרִשִׁינָן הֵם יֹאכְלוּ וְלֹא אִמֵּנּוּ. **וּפוֹסֵל אֶת אִמּוֹ מִן הַתְּרוּמָה,** כֹּהֵן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן מִן הַגְּרוּשָׁה, וָמֵת, עֲבָדִים שֶׁנִּפְּלוּ לָהֶן בִּירוּשָׁה שֶׁהֵן הָיוּ אוֹכְלִין בִּתְרוּמָה, (דְּכְתִיב שם) "וְאִישׁ כִּי יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ" וגו', וְכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן יוֹם אֶחָד מִן הַגְּרוּשָׁה, פּוֹסֵל אֶת הָעֲבָדִים מֵלֶּאֱכֹל בִּתְרוּמָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חֵלֶל וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּעֲבָדִים, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נוֹלַד אֵינוֹ פּוֹסֵל, דְּאֵין זְכִיָּה לְעֻבָּר. **וּנוחל** יֵרֵשׁת אִמּוֹ בְּיוֹם שֶׁנּוֹלַד, **וּמַנְחִיל** לְאַחֵיהֶן מְאֹבִיו וּכְשֶׁמֵּת בְּאִין אַחִיו מְאֹבִיו וְיוֹרְשָׁיו נִכְסֵי אִמּוֹ. **וְהַהוֹרְגוֹ חַיָּב,** דְּכְתִיב (שם כד, ח) "וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָּל נֶפֶשׁ אָדָם", מִכָּל מָקוֹם, אֲבָל עֻבָּר לֹא, **וְהָרֵי הוּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְכָל קְרוֹבֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּעֵלְיוֹן.** וּפוֹסֵל, וְאֵינוֹ מַאֲכִיל בִּתְרוּמָה, וּפוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה מֵעֵל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְאֵינוֹ מַאֲכִיל בִּתְרוּמָה, וּפוֹסֵל אֶת הַבְּהֵמָה מֵעֵל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וְנִסְקֶלֶת עַל יָדוֹ. וְאִם בָּא עַל אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, מוּמָתִים עַל יָדוֹ, וְהוּא **פְּטוּר. ו) בַּת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדֶּקֶת. בַּת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, בְּדֶרֶךְ קַיְמִין.** וּבוֹדְקִין כָּל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. **בֵּן שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדָּקִים.** וּבוֹדְקִין כָּל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. **בֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, נִבְדָּקִים. בַּת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם